

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Marie Turkové a soudců JUDr. Petra Průchy a JUDr. Dagmar Nygrínové v právní věci žalobce: **S. M.**, proti žalovanému **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, se sídlem Praha 2, Na Poříčním právu 376/1, o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 9. 3. 2007, č. j. 1 Cad 40/2005 - 91,

t a k t o :

Usnesení Městského soudu v Praze ze dne 9. 3. 2007, č. j. 1 Cad 40/2005 - 91, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Usnesením Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“) dne 9. 3. 2007, č. j. 1 Cad 40/2005 - 91, (dále jen „napadené usnesení“) byla zamítnuta žádost stěžovatele o ustanovení zástupce pro řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 5. 2005, č. j. 2004/62909 - 422. Tímto rozhodnutím žalovaný zamítl odvolání stěžovatele proti rozhodnutí Úřadu práce v Šumperku ze dne 6. 12. 2004, č. j. SUB- 3625/2004-ZD-KUNERT, kterým byl odvolatel vyřazen z evidence uchazečů o zaměstnání z důvodu plné invalidity.

Proti tomuto usnesení podal žalobce kasační stížnost a znovu požádal o ustanovení zástupce pro řízení o kasační stížnosti.

V napadeném usnesení Městský soud v Praze uvedl, že přezkoumal poměry žalobce z hlediska toho, zda odůvodňují osvobození od soudních poplatků a zjistil, že žalobce nemá příjmy z pracovního (obdobného) poměru, nemá příjmy z dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr, ani příjmy z podnikání a jiné samostatné činnosti. Nepobírá hmotné ani sociální zabezpečení. S manželkou má ve spoluvlastnictví rodinný domek.

Z rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 27. 10. 2003, které je založeno ve spise Městského soudu v Praze, sp. zn. 1 Cad 8/2005, bylo zjištěno, že žalobci byla zastavena výplata částečného invalidního důchodu podle ustanovení § 53

odst. 4 zákona č. 582/1991 Sb. od 2. 12. 2003 z důvodu, že se nepodrobil vyšetření zdravotního stavu, přestože byl na možnost zastavení výplaty důchodu upozorněn.

Městský soud v Praze po posouzení majetkových poměrů žalobce vyšel z toho, že žalobce nespňuje předpoklady pro osvobození od soudních poplatků. Je sice pravdou, že žalobce nemá žádný příjem, je tomu tak však proto, že žalobci byla zastavena výplata částečného invalidního důchodu z důvodu, že se nepodrobil vyšetření zdravotního stavu. Jinými slovy řečeno, žalobce se vlastní vinou dostal do situace, kdy nemá žádné příjmy. Závěr, že žalobce nespňuje předpoklady pro osvobození od soudních poplatků, nelze učinit ani z důvodu, že žalobce je s manželkou spoluvlastníkem nemovitosti. Vzhledem k tomu, že není splněna jedna z podmínek pro ustanovení zástupce žalobci, je nadbytečné zkoumat splnění podmínky druhé, a proto bylo rozhodnuto, jak uvedeno ve výroku.

Proti tomuto usnesení podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) včas kasační stížnost, ve které namítal, že je soudem omezen k právním úkonům, a žádá, aby mu byl ustanoven advokát JUDr. Vít Vohánka.

Nejvyšší správní soud předesílá, že v této věci rozhodoval v situaci, kdy mu bylo z rozsudku Okresního soudu v Šumperku ze dne 15. 2. 2007, č. j. 4 OP 335/88 - 999, ve spojení s rozsudkem Krajského soudu v Ostravě ze dne 21. 8. 2007, č. j. 13 Co 371 /2007 – 1126, známo, že řízení o omezení způsobilosti k právním úkonům S. M. bylo zastaveno. Stěžovatel nadále zůstal omezen ve způsobilosti k právním úkonům v oblasti pracovně-právní tak, jak je konstatováno v rozsudku Okresního soudu v Olomouci ze dne 16. 9. 1988, č. . Nc 1565/86 - 42.

Kasační stížnost shledal Nejvyšší správní soud přípustnou, neboť podle konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu v *řízení u Nejvyššího správního soudu o kasační stížnosti proti usnesení krajského soudu o zamítnutí návrhu na ustanovení zástupce žalobců není důvodem pro odmítnutí kasační stížnosti nedostatek právního zastoupení (§ 105 odst. 2 s. ř. s.)* [srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 6 Azs 27/2004 - 41, ze dne 28. 4. 2004, publikovaný ve Sbírce rozhodnutí Nejvyššího správního soudu pod č. 486/2005, www.nssoud.cz).

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené usnesení v souladu s § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. vázán rozsahem a důvody, které stěžovatel uplatnil ve své kasační stížnosti, a dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná.

Z obsahu kasační stížnosti plyne, že ji stěžovatel podává z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., podle kterého lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Nesprávné právní posouzení spočívá buď v tom, že na správně zjištěný skutkový stav je aplikován nesprávný právní názor, popř. je sice aplikován správný právní názor, ale tento je nesprávně vyložen.

Podle § 35 odst. 8 první věta s. ř. s. navrhovateli, u něhož jsou předpoklady, aby byl osvobozen od soudních poplatků, a je-li to třeba k ochraně jeho práv, může předseda senátu na návrh ustanovit usnesením zástupce, jímž může být i advokát; hotové výdaje zástupce a odměnu za zastupování osoby uvedené v odstavci 2 platí v takovém případě stát.

Z citovaného ustanovení vyplývají dvě základní podmínky, při jejichž současném splnění může být navrhovateli na jeho žádost zástupce ustanoven. Navrhovatel musí jednak splňovat podmínky pro osvobození od soudních poplatků a současně musí být ustanovení zástupce potřeba k ochraně práv navrhovatele.

V posuzované věci žádal stěžovatel o ustanovení zástupce pro řízení o žalobě, přičemž z obsahu a argumentace žalobcových podání v posuzované věci je zřejmé, že nedisponuje takovými znalostmi a zkušenostmi, aby bylo možno uzavřít, že jeho zastoupení v řízení není třeba k ochraně jeho práv. Proto lze druhou podmínku považovat za splněnou.

Podle § 36 odst. 3 první věta s. ř. s. účastník, který doloží, že nemá dostatečné prostředky, může být na vlastní žádost usnesením předsedy senátu osvobozen od soudních poplatků.

Nejvyšší správní soud dospěl po posouzení věci k závěru, že při posuzování toho, zda navrhovatel má či nemá dostatečné prostředky, je nutné zohlednit nejen majetkové poměry navrhovatele, ale možnost prodeje nemovitosti, kterou navrhovatel vlastní a jejímž prodejem může získat prostředky pro zaplacení soudního poplatku.

Podle názoru Nejvyššího správního soudu není možné obecně konstatovat, že vlastní-li někdo nemovitost k bydlení, navíc nikoliv sám, ale společně s manželkou, nespĺňuje podmínku pro osvobození od soudních poplatků. To by ve své podstatě znamenalo, že takto by byl žalobce nucen danou nemovitost nejprve zpeněžit, aby mohl účinně iniciovat soudní řízení.

Městský soud v Praze v projednávané věci při posuzování majetkových poměrů stěžovatele pochybil, neboť pouze uvedl, že stěžovatel vlastní nemovitost, aniž se zabýval otázkou možnosti jejího prodeje, její hodnotou či prodejností. Za této situace nemohl správně posoudit otázku, zda stěžovatel splňuje předpoklady pro osvobození od soudních poplatků. Vzhledem k problematičnosti úvahy o vlastnictví nemovitosti k bydlení jako zdroji majetkových poměrů příp. prodejem ve spojení s otázkou možného osvobození od soudních poplatků je Nejvyšší správní soud toho názoru, že posouzení majetkových poměrů stěžovatele musí vycházet především z jeho příjmů.

Stěžovatel podle zjištění městského soudu nemá žádné příjmy, a proto Nejvyšší správní soud považuje předpoklady pro osvobození stěžovatele od soudních poplatků považuje za splněné.

S ohledem na výše uvedené Nejvyšší správní soud uzavírá, že kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. byl prokázán, neboť napadené usnesení je nezákonné. Nejvyššímu správnímu soudu tedy nezbylo než usnesení Městského soudu v Praze ze dne 9. 3. 2007, č. j. 1 Cad 40/2005 - 91, zrušit a věc vrátit tomuto soudu k dalšímu řízení, ve kterém městský soud - vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu - ustanoví stěžovateli zástupce pro řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 5. 2005, č. j. 2004/62909 - 422.

V novém rozhodnutí ve věci krajský soud rozhodne i o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti podle § 110 odst. 2 s. ř. s.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 21. prosince 2007

JUDr. Marie Turková
předsedkyně senátu